

Til alle kommuner og sociale tilbud i kommunerne samt til
øvrige relevante myndigheder og organisationer m.v.

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00
sim@sim.dk

Sagsnr.
2020 - 12698

Orientering om besøg og mulighed for at indføre midlertidige besøgsrestriktioner på sociale tilbud

Doknr.
361211

1. Indledning

Dato
21-12-2020

Sundheds- og Ældreministeriet har den 17. december 2020 lempet på reglerne om besøgsrestriktioner på plejehjem m.v. i forhold til muligheden for at modtage besøg, når der lokalt er indført besøgsrestriktioner eller besøgsforbud.

På den baggrund har Social- og Indenrigsministeriet besluttet at lempe de tilsvarende regler om besøgsrestriktioner på sociale tilbud. Ministeriet har derfor udstedt bekendtgørelse nr. 2060 af 21. december 2020 om besøg og mulighed for lokalt at fastsætte midlertidige besøgsrestriktioner på anbringelsessteder og botilbud m.v. på socialområdet i forbindelse med håndtering af Coronavirussygdom 2019 (COVID-19).

Med bekendtgørelsen gives der bedre mulighed for borgere på sociale tilbud med beboere/brugere i risikogruppen at modtage besøg af nære pårørende, selvom der på tilbuddet enten lokalt eller på kommunalt niveau er indført midlertidige besøgsrestriktioner. Bekendtgørelsen træder i kraft den 21. december 2020, kl. 17.00.

I det følgende gennemgås reglerne i bekendtgørelsen både i forhold til muligheden for undtagelsesvist at indføre lokale besøgsrestriktioner på sociale tilbud og muligheden for at modtage besøg på tilbuddet trods sådanne restriktioner.

2. Tilbud omfattet af bekendtgørelsen

Følgende typer af offentlige og private tilbud er omfattet af bekendtgørelsen, jf. § 1:

1. Særlige dagtilbud efter § 32 i lov om social service.
2. Særlige klubtilbud efter § 36 i lov om social service.
3. Egne værelser, kollegier eller kollegielignende opholdssteder efter § 66, stk. 1, nr. 5, i lov om social service.
4. Opholdssteder for børn og unge efter § 66, stk. 1, nr. 6, i lov om social service.
5. Døgninstitutioner, herunder delvis lukkede døgninstitutioner og delvis lukkede afdelinger på døgninstitutioner samt sikrede døgninstitutioner og særligt sikrede afdelinger efter § 66, stk. 1, nr. 7, i lov om social service.
6. Midlertidige botilbud til voksne efter § 107 i lov om social service.
7. Længerevarende botilbud efter § 108 i lov om social service.
8. Kvindekrisecentre efter § 109 i lov om social service.
9. Forsorgshjem, herberger m.v. efter § 110 i lov om social service.

10. Botilbudslignende tilbud omfattet af § 4, stk. 1, nr. 3, i lov om socialtilsyn.

3. Generelt om besøg på tilbud omfattet af bekendtgørelsen og tilrettelæggelse heraf
Det fremgår af § 4 i bekendtgørelsen, at besøg på tilbud omfattet af § 1 skal ske under iagttagelse af sundhedsmyndighedernes retningslinjer for håndtering af Coronavirus-sygdom 2019 (COVID-19), herunder i forhold til inddæmning og minimering af smitterisiko, og under hensyntagen til tilbuddets øvrige beboere m.v.

Besøg på tilbuddene skal desuden ske efter anvisninger fra tilbuddets ledelse, som kan udskyde besøg, hvis det i den konkrete situation vurderes, at besøget ikke kan gennemføres på forsvarlig vis, herunder hvis den enkelte borger eller de besøgende ikke har en grundlæggende forståelse for smitterisiko, hygiejne og rengøring. Besøg kan desuden udskydes, hvis tilbuddets ledelse vurderer, at besøg ikke kan gennemføres uden at udsætte borgere i særlige risikogrupper for smittefare. Tilbudsledelsen kan ikke herudover afslå besøg i såkaldte "kritiske situationer", ved besøg fra den nære pårørende eller ved besøg fra faste besøgs personer. Læs mere herom nedenfor.

Det er således tilbuddets ledelse, der fastlægger rammerne for besøg. Det indebærer en samlet konkret vurdering ud fra de lokale forhold, herunder tilbuddets konkrete indretning. Følgende bør ligeledes indgå i vurderingen:

- Om der blandt borgerne i tilbuddet er borgere, som efter sundhedsmyndighedernes generelle retningslinjer eller efter vurdering fra borgerens egen læge er i særlig risiko for smitte.
- Fastsættelse af en tidsramme for besøgenes varighed.
- Fastlæggelse af besøgenes hyppighed.
- Fastsættelse af et tidsinterval for, hvornår der er åbent for besøg.
- Fastsættelse af et maksimum for antal besøgende.
- Behov for adskillelse af arealer til besøg, f.eks. i form af opsætning af telte, pavilloner, plexiglas og skillevægge.
- Afvikling af besøg i form af "gåtur i haven eller en snak hen over hækken".

4. Mulighed for offentlige og private tilbud for lokalt at fastsætte midlertidige restriktioner for besøg på tilbuddet

Hvis det undtagelsesvist overvejes at indføre lokale midlertidige besøgsrestriktioner på et socialt tilbud, kan dette, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 1, indføres,

1. hvis dette er nødvendigt for at minimere risiko for smitte med Corona-virus-sygdom 2019 (COVID-19) for en eller flere borgere på tilbuddet på grund af et konkret smitteudbrud på tilbuddet, eller
2. hvis en eller flere borgere på tilbuddet tilhører en risikogrube.

Sundhedsmyndighedernes retningslinjer for, hvem der tilhører en risikogrube kan ses her: <https://www.sst.dk/da/corona/personer-i-oeget-risiko>.

Lokale besøgsrestriktioner kan efter bekendtgørelsens § 5, stk. 2, besluttes i forhold til en eller flere konkrete besøgssituationer, for en eller flere borgere på tilbuddet eller for hele tilbuddet.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 5, stk. 3, at følgende forhold skal inddrages i vurderingen ved beslutning om lokale besøgsrestriktioner:

1. Tilbuddets fysiske rammer og indretning, herunder muligheden for at beskytte borgere og medarbejdere på tilbuddet mod smitte med Corona-virus sygdom 2019 (COVID-19).
2. De enkelte borgeres risikoprofiler og udsathed.
3. Det aktuelle smittetryk med og smitterisiko for Corona-virus sygdom 2019 (COVID-19).
4. Andre relevante forhold.

Hvis det undtagelsesvist overvejes at indføre lokale restriktioner, vil dette således kræve, at der under hensyn til det aktuelt lave smittetryk i samfundet alligevel foreligger en sådan konkret risiko for en samlet beboergruppe eller for enkelte beboere, at det ud fra en proportionalitetsbetragtning taler for at foretage en begrænsning. En sådan begrænsning vil i givet fald også skulle foretages på den mindst indgribende måde og må således ikke gå videre, end hvad der er nødvendigt, eller strække sig over en længere periode, end hvad der er nødvendigt.

Det skal, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 5, fremgå af de lokale restriktioner, i hvilken grad borgere, situationer eller hele tilbuddet er omfattet. Det skal også fremgå, i hvilket omfang dette omfatter indendørs og udendørs fællesarealer samt den eller de indendørs dele af tilbuddet, som en beboer selv råder over.

Hvis tilbuddets ledelse undtagelsesvist træffer beslutning om at begrænse eller afskære besøg, skal ledelsen, jf. bekendtgørelsens § 5, stk. 6, offentliggøre dette på en sådan måde, at borgere, pårørende, herunder besøgende, og medarbejdere på tilbuddet kan få kendskab derom. Dette kan eksempelvis ske ved offentliggørelse på tilbuddets hjemmeside og ved papiroplag på indgangsdøre til tilbuddet samt andre relevante steder på tilbuddet.

Træffes der beslutning om at begrænse eller afskære besøg, er der dog mulighed for at få besøg i "kritiske situationer" og af den nære pårørende samt af op til to faste besøgs-personer, som udpeges af tilbuddets ledelse.

5. Mulighed for at modtage besøg på tilbud med besøgsrestriktioner

I det følgende beskrives muligheden for at modtage besøg i situationer, hvor ledelsen på et socialt tilbud undtagelsesvist beslutter at indføre besøgsrestriktioner. Beskrivelsen gælder også for situationer, hvor der efter § 9 i bekendtgørelsen er indført generelle midlertidige besøgsrestriktioner på kommunalt niveau på tilbud med borgere i risikogruppen.

Selvom der indføres midlertidige besøgsrestriktioner, omfatter dette ikke besøg i såkaldte "kritiske situationer" samt besøg af den nære pårørende og op til to faste besøgs-personer.

5.1. Besøg i kritiske situationer

Midlertidige lokale besøgsrestriktioner omfatter, jf. bekendtgørelsens § 6, nr. 1, ikke besøg i kritiske situationer.

Ved kritiske situationer forstås, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 1:

- Uopsætteligt besøg fra en nær pårørende til en kritisk syg eller døende person.
- Forældres eller andre nære pårørendes besøg hos et barn under 18 år.

- Forældres eller andre nære pårørendes besøg hos en voksen med en sådan kognitiv funktionsnedsættelse, at personen mangler evnen til at forstå og acceptere formålet med besøgsrestriktionerne og dermed har et helt særligt behov for besøg. Beslutning om, hvorvidt der i sådanne situationer foreligger en kritisk situation, træffes af tilbuddets ledelse på baggrund af deres kendskab til beboeren og dennes forhold til forældre og nære pårørende.

Der bemærkes, at der for anbragte børn og unge kan være truffet afgørelse om begrænsninger i samvær og kontakt efter § 71 i lov om social service.

Ved nære pårørende forstås, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2, ægtefælle, samlever og slægtninge i lige linje. Fjernere slægtninge, søskende, stedbørn og plejebørn kan efter omstændighederne også anses som nære pårørende, navnlig i de tilfælde, hvor der ikke er en ægtefælle, samlever eller børn. En person, som borgeren er nært knyttet til, vil efter en konkret vurdering kunne anses for nær pårørende.

Beslutning om, hvorvidt der er tale om en nær pårørende, træffes af tilbuddets ledelse. Borgerens opfattelse af, hvem der er nære pårørende, skal tillægges betydning.

Besøg i kritiske situationer på tilbud omfattet af § 1, nr. 3-10, i bekendtgørelsen (botilbud) sker på den del af tilbuddets arealer, som en beboer selv råder over (værelset/boligen). Besøg i kritiske situationer kan dog også efter ønske fra beboeren eller den eller de nære pårørende tillige ske i et besøgsrum, hvis dette er indrettet på tilbuddet (læs mere herom nedenfor) eller på den eventuelle del af tilbuddets udendørs arealer, som beboeren selv råder over (egen have/terrace), eller på tilbuddets udendørs fællesarealer.

Se også ovenfor under punkt 3: Generelt om besøg på tilbud omfattet af bekendtgørelsen og tilrettelæggelse heraf.

5.2. Besøg af den nære pårørende og faste besøgspersoner

Midlertidige lokale besøgsrestriktioner omfatter, jf. bekendtgørelsens § 6, nr. 2, ikke besøg af den nære pårørende og faste besøgspersoner.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 7, at tilbuddets ledelse efter anmodning fra den enkelte borger eller dennes nære pårørende og i samråd med disse udpeger én nær pårørende og op til to faste besøgspersoner. Der udpeges dog ikke en nær pårørende og faste besøgspersoner efter for borgere, der kan modtage besøg i kritiske situationer efter bekendtgørelsens § 6, nr. 1.

Udpegningen af den nære pårørende og faste besøgspersoner skal ske efter en konkret vurdering og i samråd med borgeren og dennes pårørende. Den konkrete vurdering kan bl.a. basere sig på:

- Tilbuddets kendskab til beboeren.
- Bekendtgørelsens definition af nære pårørende.
- Tilbuddets hidtidige erfaringer med besøg hos den pågældende beboer.
- Beboerens evt. egne tilkendegivelser.
- Tilkendegivelser fra personer, der ønsker at være den nære pårørende eller den pågældendes faste besøgspersoner.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 8, stk. 1, at besøg af den nære pårørende på tilbud omfattet af § 1, nr. 3-10, i bekendtgørelsen (botilbud) sker på den del af botilbuddets

arealer, som en beboer selv råder over (værelset/boligen). Besøg af den nære pårørende kan dog også efter ønske fra beboeren eller den nære pårørende tillige ske i et besøgsrum, hvis dette er indrettet på botilbuddet, eller på den eventuelle del af botilbuddets udendørs arealer, som beboeren selv råder over (egen have/terrasse), eller på tilbuddets udendørs fællesarealer.

Alt afhængig af forholdene på botilbuddet sker besøg af faste besøgs personer enten på den del af botilbuddets arealer, som en beboer selv råder over (værelset/boligen inkl. evt. egen have/terrasse), i et besøgsrum, hvis dette er indrettet på botilbuddet, eller på botilbuddets udendørs fællesarealer.

Det fremgår af bekendtgørelsens § 8, stk. 2, at botilbuddets ledelse efter en konkret vurdering kan beslutte, at besøg af faste besøgs personer kan ske indendørs på den del af botilbuddets arealer, som en beboer selv råder over. Ved besøg af faste besøgs personer må der ikke være mere end to besøgende ad gangen sammen med beboeren inklusive den nære pårørende.

Ved ledelsens beslutning om at tillade besøg af faste besøgs personer på beboernes værelse/bolig inkl. evt. egen have/terrasse skal der tages hensyn til følgende:

1. Om den del af botilbuddet, som den enkelte beboer råder over, har egen indgang fra udendørsarealer.
2. Om besøg af faste besøgs personer vil kræve færden på indendørs fællesarealer, og om dette kan ske sundhedsfagligt forsvarligt, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1.
3. Om beboeren og de faste besøgs personer har en grundlæggende forståelse for smitterisiko, hygiejne og rengøring, og om sundhedsmyndighedernes retningslinjer, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1, kan overholdes under besøg.

Træffer botilbuddets ledelse ikke beslutning om, at besøg af faste besøgs personer kan ske på beboernes værelse/bolig inkl. evt. egen have terrasse, kan ledelsen beslutte at indrette et besøgsrum, hvor besøg fra faste besøgs personer kan foregå.

Ledelsen på tilbud omfattet af bekendtgørelsens § 1, nr. 1 og 2 (særlige dagtilbud efter § 32 og særlige klubtilbud efter § 36 i lov om social service) kan også træffe beslutning om at indrette et besøgsrum, der i givet fald kan benyttes ved besøg fra den nære pårørende og faste besøgs personer.

I alle andre situationer end beskrevet ovenfor sker besøg på tilbud med besøgsrestriktioner på tilbuddets udendørs fællesarealer.

6. Tilsyn m.v.

Besøg fra nære pårørende kan have stor betydning for den enkelte borgers tryghed og trivsel, og dermed har det også meget stor betydning, hvis et socialt tilbud undtagelsesvist efter en konkret vurdering beslutter, at en borger ikke kan have besøg. Social- og Indenrigsministeriet skal derfor opfordre de kommuner, som efter servicelovens § 148 fører personrettet tilsyn med borgere i sociale tilbud, hvor ledelsen undtagelsesvist har indført lokale midlertidigt besøgsrestriktioner, om at have særligt fokus på dette i forbindelse med tilsynet.

Ministeriet skal desuden opfordre de kommuner, regioner og socialtilsyn, som fører driftsorienteret tilsyn med de enkelte tilbud, om at have fokus på tilbuddenes generelle administration af de fastsatte regler og særligt af mulighederne for at udskyde besøg efter konkrete vurderinger.

Derudover er der på sædvanlig vis mulighed for at kontakte kommunen, hvis man som borger på et socialt tilbud eller som pårørende har en oplevelse af, at et tilbud ikke fuldt ud følger reglerne om besøgsrestriktioner på tilbud på socialområdet.

7. Sundhedsfaglig og socialfaglig vejledning

Myndigheder og tilbud kan finde nærmere relevant sundhedsfaglig vejledning her:

- Ved besøg på tilbud kan der tages afsæt i sundhedsmyndighedernes retningslinjer COVID-19: Smitteforebyggelse ved besøg på plejehjem og plejeboliger, aflastningspladser, sygehuse, klinikker mv. (12. november 2020): <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Corona/Plejehjem-sygehuse/COVID19--Smitteforebyggelse-besoeg-plejehjem-sygehuse.ashx?la=da&hash=3621F7E4C3CCEDD645E26086D4BE7F0A822ED41B>.
- Sundhedsmyndighedernes vejledning om forebyggelse af smitte med COVID 19 på plejecentre, bosteder og andre institutioner (7. december 2020): <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Corona/Genaabning/Plejecentre/Vejledning-om-forebyggelse-af-spredning-af-COVID19-paa-plejecentre.ashx?la=da&hash=0871F5300256F9EEF4844E0E809C78C35ED2E85F>.
- Sundhedsmyndighedernes pjece Gode råd til dig, der er i øget risiko (15. september 2020): <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Corona/Oeget-risiko/Pjece-Gode-raad-til-dig-i-oeget-risiko.ashx?la=da&hash=2241BC0DB8AA54DC8A6994EA2CD6A45AB15E0395>.
- Sundhedsmyndighedernes retningslinjer COVID-19: Forebyggelse af smittespredning (2. oktober 2020): <https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2020/Corona/Forebyggelse-af-smittespredning/Forebyggelse-af-smittespredning-publikation.ashx?la=da&hash=FD3E64042EEDB7A6C3305BD37A003B5B58B1BC79>.
- Socialstyrelsens retningslinjer for håndtering af COVID-19 på socialområdet (30. oktober 2020): <https://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/corona/retningslinjer-for-handtering-af-covid-19-pa-socialområdet-7-udgave-t.pdf>.

Hvis tilbuddet i forbindelse med gennemførelse af besøg eller i øvrigt har behov for sundhedsfaglig vejledning kan Styrelsen for Patientsikkerhed kontaktes på tlf. 70 20 02 66.

Hvis tilbuddet i forbindelse med gennemførelse af besøg eller i øvrigt har behov for socialfaglig vejledning kan Socialstyrelsen/VISO kontaktes på tlf. 72 42 40 00.

Denne orienteringsskrivelse erstatter Social- og Indenrigsministeriets orienteringsskrivelse af 22. juni 2020 om ophævelse af det generelle besøgsforbud på sociale tilbud og om mulighed for at indføre midlertidige lokale restriktioner for besøg.

Med venlig hilsen
Anita Hørby